

Programación Docente de Repertorio con Instrumento de Tecla Acompañante I-VIII

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA Repertorio con Instrumento de Tecla Acompañante (RITA)

ESPECIALIDADE	Interpretación								ITINERARIO	Corda, Vento Madeira, Vento Metal
CARÁCTER	Formación instrumental complementaria								TIPO DE CLASES	Individuais
DEPARTAMENTO	Departamento de Repertorio con Instrumentos de Tecla Acompañantes								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Severino Manuel Ortiz Rey
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Severino Manuel Ortiz Rey
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	1
ETCS/ CUADRIMESTRE	1	1	1	1	1	1	1	1	Idiomas	Español, Galego, Inglés
DOCENTES	NOME E APELIDOS					MAIL/TEL/WEB				TITORÍA
	Alejo Amoedo Portela					alejo@csmvigo.com				
	Lilián De Arredondo Cuéllar					liliandearredondo@csmvigo.com				
	José Agustín Candisano Mera					joseagustin@csmvigo.com				
	José Manuel Fernández González					josemanuelfernandez@csmvigo.com				
	Severino Ortiz Rey					severinoortiz@csmvigo.com				
	Carlos Enrique Pérez Gómez					carlosenriquepg@csmvigo.com				
	Constantino Pérez Muras					constantinoperez@csmvigo.com				
	Pablo Rodríguez Fernández					pablo.rodriguez@csmvigo.com				
Nelly Iglesias Ríos					niglesiasrios@csmvigo.com					

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento das dimensións básicas da interpretación con acompañamento pianístico, aprofundando en repertorios específicos da propia especialidade instrumental. Comprensión da variedade de enfoques estilísticos e requerimentos asociados á interpretación que confiren a esta disciplina un carácter flexible e adaptable aos distintos instrumentos, á voz e aos estilos e tradicións interpretativas. Preparación adecuada para a interpretación en público.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas no cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Apoio da materia de Instrumento dos diferentes itinerarios
TRANSVERSAIS	T3, T6, T13

XERAIS	X2, X3, X11, X19, X21	
ESPECÍFICAS	EI1, EI3, EI4, EI5, EI10	
3. Obxectivos		
	DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
	a. Coñecer as características estilísticas, estéticas e a tradición interpretativa das pezas para instrumento solista e orquestra máis salientables do itinerario instrumental que estea a cursar o/a estudante, coa supervisión e o apoio do/a pianista acompañante	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]
	b. Desenvolver as técnicas de interpretación solista piano concertante ou con acompañamento da parte orquestral reducida a piano	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]
	c. Practicar o repertorio a dúo con piano ou piano concertante, a través da redución da parte orquestral a acompañamento pianístico	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]
	d. Interpretar en público o repertorio traballado nos ensaios, cunha calidade válida e amosando entidade artística	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]
	e. Desenvolver a capacidade de traballo en grupo, de compromiso e optimización do esforzo	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]
	f. Desenvolver a sensibilidade auditiva como medio para actuar sobre a calidade da interpretación	T [3, 6, 13] X [3] EI [1, 3, 4, 5]
	g. Valorar a importancia do coñecemento tanto da parte instrumental/solista como da pianística/orquestral para acadar un resultado óptimo na interpretación	T [3, 13] X [3, 11] EI [1, 5]
4. Contidos		
TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Práctica do repertorio con acompañamento pianístico asignado á materia de RITA		5
2. Desenvolvemento da audición interna aplicada á interpretación do repertorio con piano acompañante.	2.1. Audición polifónica 2.1.1. Discriminación das partes. 2.1.2. Audición do conxunto 2.2. Audición estrutural 2.2.1. Procesos armónicos 2.2.2. Procesos formais 2.2.3. Características da textura 2.3. Procedementos performativos 2.3.1. Interiorización do pulso e o tempo 2.3.2. Métrica e articulación 2.3.3. Sensibilidade e control da afinación e do timbre 2.3.4. Independencia dos planos sonoros	5
3. Técnicas de interpretación	3.1. A atitude do solista na interpretación. 3.2. Xestualidade axeitada á comunicación da intención musical.	5

	<p>3.3. Interacción e reacción na interpretación a dúo.</p> <p>3.4. Fluidez e permeabilidade agóxica entre os intérpretes.</p> <p>3.5. Rigor na pulsión rítmica entre os intérpretes.</p> <p>3.6. Diferenciación entre os roles solístico e camerístico.</p> <p>3.7. Coñecemento profundo do texto musical na súa totalidade.</p> <p>3.8. Estudo e coñecemento das diferenzas entre a parte orquestral orixinal e a súa redución na parte acompañante</p> <p>3.9. Adecuación da afinación ao temperamento do piano.</p> <p>3.10. Modos de ataque e articulación</p>	
4. Interpretación en público		1
Total de sesións por cuatrimestre		16

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases presenciais	14	-	14
Traballo persoal	-	15	15
Audición	1	-	1
Total de horas por cuatrimestre			30

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Avaliación continua mediante a observación e recollida de información pol@ docente do traballo realizado na aula	<p>a. Amosar capacidade de compromiso, de traballo e de optimización do esforzo, de xeito que os ensaios sexan rendibles co fin de afrontar unha audición pública nunha data prefixada</p> <p>b. Evidenciar que se posúe a sensibilidade auditiva necesaria para controlar os seguintes parámetros, fundamentais na interpretación con piano acompañante:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afinación • Pulsación, ritmo e agóxica • Articulación • Volume/Planos sonoros <p>c. Adecuar con destreza a afinación do instrumento ao marco sonoro imposto polo piano</p> <p>d. Seleccionar os modos de ataque e articulación que sexan coherentes coas demandas impostas polo piano e coas cualidades do repertorio traballado</p> <p>e. Utilizar e percibir a xestualidade que permita a comunicación fluida do impulso musical entre ambos intérpretes</p> <p>f. Manifestar capacidade de reacción, de adaptación e de rigor no mantemento do pulso e no tratamento rítmico, en función do repertorio traballado</p> <p>g. Aplicar con solvencia os recursos interpretativos adecuados ás características do repertorio (estilo, xénero) a partir dun coñecemento profundo do texto e en concreto da parte asignada ao piano</p>	<p>T [3, 6, 13]</p> <p>X [2, 3, 11, 19, 21]</p> <p>EI [1, 3, 4, 5]</p>	40%
Audición pública	Interpretación pública con piano acompañante o repertorio correspondente ao respectivo cuatrimestre da materia, coa debida corrección técnica, aplicando criterios estilísticos axeitados ao mesmo e amosando personalidade artística	<p>T [3, 6, 13]</p> <p>X [2, 3, 11, 19, 21]</p> <p>EI [1, 3, 4, 5, 10]</p>	60%

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adelantada-Dicembro-)			
Avaliación continua mediante a observación e recollida de información pol@ docente do traballo realizado na aula	<p>a. Amosar capacidade de compromiso, de traballo e de optimización do esforzo, de xeito que os ensaios sexan rendibles co fin de afrontar unha audición pública nunha data prefixada</p> <p>b. Evidenciar que se posúe a sensibilidade auditiva necesaria para controlar os seguintes parámetros, fundamentais na interpretación con piano acompañante:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afinación • Pulsación, ritmo e agónica • Articulación • Volume/Planos sonoros <p>c. Adecuar con destreza a afinación do instrumento ao marco sonoro imposto polo piano</p> <p>d. Seleccionar os modos de ataque e articulación que sexan coherentes coas demandas impostas polo piano e coas cualidades do repertorio traballado</p> <p>e. Utilizar e percibir a xestualidade que permita a comunicación fluida do impulso musical entre ambos intérpretes</p> <p>f. Manifestar capacidade de reacción, de adaptación e de rigor no mantemento do pulso e no tratamento rítmico, en función do repertorio traballado</p> <p>g. Aplicar con solvencia os recursos interpretativos adecuados ás características do repertorio (estilo, xénero) a partir dun coñecemento profundo do texto e en concreto da parte asignada ao piano</p>	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5]	40%
Audición pública	Interpretación pública con piano acompañante o repertorio correspondente ao respectivo cuadrimestre da materia, coa debida corrección técnica, aplicando criterios estilísticos axeitados ao mesmo e amosando personalidade artística	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]	60%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Audición pública	Interpretación pública con piano acompañante o repertorio correspondente ao respectivo cuadrimestre da materia, coa debida corrección técnica, aplicando criterios estilísticos axeitados ao mesmo e amosando personalidade artística	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]	100%
EXTRAORDINARIA			
Audición pública	Interpretación pública con piano acompañante o repertorio correspondente ao respectivo cuadrimestre da materia, coa debida corrección técnica, aplicando criterios estilísticos axeitados ao mesmo e amosando personalidade artística	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]	100%
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			
7. Alumnado con necesidades educativas especiais			
DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS		
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.		
8. Bibliografía, materiais e documentos			

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL
Conservatorio Superior de Música de Vigo

CSMV
CONSERVATORIO SUPERIOR
DE MÚSICA DE VIGO

galicia

Programación Docente de Correpetición I-VIII

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA Correpetición

ESPECIALIDADE	Interpretación								ITINERARIO	Canto
CARÁCTER	Formación Instrumental Complementaria								TIPO DE CLASES	Colectivas
DEPARTAMENTO	Repertorio con Instrumentos de Tecla Acompañantes								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Severino Manuel Ortiz Rey
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Severino Manuel Ortiz Rey
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	1
ETCS/ CUADRIMESTRE	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Carlos Enrique Pérez				carlosenriquepg@csmvigo.com					
	José Manuel Fernández González				josemanuelfernandez@csmvigo.com					

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento das dimensións básicas da interpretación cun segundo instrumento. Afondamento en repertorios especializados. Comprensión da variedade de enfoques estilísticos e requirimentos asociados á interpretación que confiren a esta disciplina un carácter flexible e adaptable aos estilos e tradicións interpretativas. Preparación adecuada para a interpretación en público
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T1, T3, T6
XERAIS	X3, X7, X13, X21, X25
ESPECÍFICAS	E11, E12, E13, E14, E10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS
a) Coñecer e interpretar cun nivel artístico e técnico axeitado o repertorio vocal con acompañamento orquestral mais representativo dos principais xéneros musicais vocais a través da redución pianística	T1, T3, T6 X3, X7, X13, X21, X25 E11, E12, E13, E14, E10
b) Desenvolver o sentido de adaptación ao pulso rítmico do acompañamento vocal, da afinación e do equilibrio agónico e dinámico, e da capacidade de comprensión e resposta ante as indicacións do director musical/pianista	X3, X7, X13, X21, X25
c) Comprender e reconecer a estrutura e o fraseo e articulación musical do repertorio traballado e a súa relación co texto e co concepto dramaturxico do mesmo	E11, E12, E13, E14, E10
d) Valorar a importancia do coñecemento tanto da parte instrumental/solística como da orquestral/pianística para acadar un resultado óptimo na interpretación	T3 X3 E11, E12
e) Adquirir os criterios propios, a sensibilidade artística e as capacidades precisas para interpretar o repertorio traballado, aplicando conceptos estéticos, estilísticos e musicais e solventando os problemas técnicos e interpretativos plantexados	T1, T3, T6 X3, X7, X13, X21, X25

4. Contidos

TEMAS		DESCRITOR SUBTEMAS		SESIÓNS	
I	Práctica do repertorio da materia de correpetición			14	
II	Adaptación e equilibrio entre solista/s e acompañamento orquestral/pianístico	2.1 Balance sonoro - 2.2 Equilibrio musical - 2.2.1 Equilibrio dinámico e planos sonoros - 2.2.2 Equilibrio agónico - 2.2.3 Equilibrio vocal e musical - 2.3 Afinación, timbre e recursos vocais para o equilibrio de conxunto - 2.4 Pulso e ritmo - 2.5 Deseño polifónico e contrapuntístico		14	
III	Técnicas e conceptos fundamentais de interpretación musical dos xéneros que se relacionan para cada cuadrimestre:	I	Xénero operístico e o oratorio do barroco, e preclasicismo.	14	
		II	Óperas de W.A.Mozart e clasicismo		
		III	G. Rossini: Características vocais, musicais e teatrais. A renovación do Xénero buffo. Ópera seria e semiseria. Melodía e ornamentación. O belcantismo e o humor rossiniano.		
		IV	Belcantismo operístico e na ópera buffa da primeira metade do XIX. G. Donizetti e V. Bellini.		
		V	O renovado espírito romántico: C.M. Von Weber. O romanticismo operístico italiano. Tradición, renovación e ruptura: G. Verdi, S. Mercadante		
		VI	A Ópera romántica francesa: Grand Opera, Opereta e Opera comique. O drama musical wagneriano.		
		VII	A Ópera no remate do XIX e no comezo do XX: Do verismo ao modernismo. Postwagnerianismo. Puccini e a "Giovane scuola": Leoncavallo, Mascagni, Cilea, Giordano,...		
		VIII	A Ópera no S.XX. O verismo fora de Italia. O antinaturalismo. O expresionismo e a segunda Escuela de Viena. Importancia e influencia de R.Strauss. A ópera despois de 1945.		
IV	A xestualidade na dirección orquestral:	Comprensión e resposta (tempo, matices, entradas, ...)		14	
V	Interpretación en audición ou concerto público			2	
Total de sesións por cuadrimestre				16	
5. Metodoloxía e Planificación Docente					
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN			HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases Prácticas			14	-	14
Audicións cuadrimestrais			2	-	2

Traballo persoal	-	29	29
Total de horas por cuadrimestre			45

6. Avaliación

ORDINARIA

CONTÍNUA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Traballo persoal	a) Amosar o sentido de adaptación ao pulso rítmico do acompañamento vocal, da afinación e do equilibrio agónico e dinámico b) Amosar a capacidade de comprensión e recoñecemento da estrutura, fraseo e articulación musical do repertorio traballado e a súa relación co texto e co concepto dramático do mesmo. c) Amosar o coñecemento axeitado tanto da parte instrumental/solística como da orquestral/pianística para acadar un resultado óptimo na interpretación. d) Amosar a capacidade de comprensión e resposta ante as indicacións do director musical/pianista.	60%	T1, T3, T6, X3, X13, X21, X25, E11, E12, E14
Audición pública	Interpretar cun nivel artístico e técnico axeitado tres fragmentos do repertorio vocal con acompañamento orquestral mais representativo dos principais xéneros musicais vocais traballados en clase, a través da redución pianística, amosando a asimilación e aplicación dos conceptos e recursos estudados e a capacidade do alumnado de desenvolves con sensibilidade e individualidade artística. O repertorio operístico deberá ser interpretado de memoria	40%	T1, T3, T6 X3, X7, X13, X21, X25 E11, E12, E13, E14, E10
ALTERNATIVA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Audición pública	O alumno/a deberá interpretar en exame de carácter público cinco fragmentos escollidos polo profesor de un total de 8 números completos presentados e que figuren dentro do repertorio referenciado no apartado 8 da presente guía docente. O programa será interpretado de memoria e os contidos mínimos para superar a materia son os sinalados no apartado 4.2, 4.3 e 4.4 da presente Guía docente.	100%	T1, T3, T6 X3, X7, X13, X21, X25 E11, E12, E13, E14, E10

* As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda ao dereito á avaliación continua. Cando iso aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo establecido. (CONSULTAR AVALIACIÓN ALTERNATIVA CO PROFESOR/A DA DISCIPLINA)

EXTRAORDINARIA

FERRAMENTAS	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Audición pública	O alumno/a deberá interpretar en exame de carácter público cinco fragmentos escollidos polo profesor de un total de 8 números completos presentados e que figuren dentro do repertorio referenciado no apartado 8 (Referencias básicas) da presente guía docente. O programa será interpretado de memoria e os contidos mínimos para superar a materia son os sinalados no apartado 4.2, 4.3 e 4.4 da presente Guía docente.	100%	T1, T3, T6 X3, X7, X13, X21, X25 E11, E12, E13, E14, E10

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprirse as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

1	Material didáctico: Bach, Johan Sebastian. Misa en Fa M BWV233; Misa en La M BWV234; Misa en Sol m BWV235; Misa en Sol M BWV236; Pasión según S.Mateo BWV244; Pasión según S.Juan BWV245; Oratorio de nadal BWV248 Händel, George F. El Mesías HW56; Judas Maccabeus HW63; Samson HW57; Óperas (Giulio Cesare, Rinaldo, Alcina,...)
---	---

	<p>Purcell, Henry. Dido y Eneas Vivaldi, Antonio. Óperas (Griselda, Tito Manlio,...) Pergolesi, Giovanni B. Stabat Mater; La Serva Padrona Cimarosa, Domenico. Il Matrimonio segreto Paisiello, Giovanni. Nina o sia La pazza per amore Martín y Soler, Vicente. Una Cosa rara; L'Arbore di Diana</p>
II	<p>Material didáctico: Boccherini, Luigi. Stabat Mater Haydn, Joseph. A Creación Hob.XXI:2; As estacións Hob.XXI:3; L'infedelta delusa Hob.XXVIII:5; Lo speciale Hob.XXVIII:3; Il mondo della luna Hob.XXVIII:7; La vera costanza Hob.XXVIII:8; L'isola disabitata Hob.XXVIII:9; La Fedelta premiata Hob.XXVIII:10 Glück, Christoph W. Orfeo ed Euridice; Ifigenia en Tauride; Ifigenia en Aulide; Alceste Mozart, Wolfgang A. Bastien und Bastienne Kv.50; Mitridate, Re di Ponto Kv.81; Il Re pastore Kv.208; Idomeneo, re di Creta Kv.366; As Bodas de Fígaro Kv.492; Don Giovanni Kv.527; Così fan tutte Kv.588; Clemenza di Tito Kv.621; A Fruta máxica Kv.620; Arias de concerto para voz e orquestra</p>
III	<p>Material didáctico: Donizetti, G., Don Pasquale, L'elisir d'amore, Il campanello di note, L'ajo nell'imbarazzo, Le convenienze ed inconvenienze teatrali, Betly, Il giovedì grasso... Paisiello, G., L'inganno felice, Il Barbiere di Siviglia, La pazza per amore Rossini, G. Il Barbiere di Siviglia, La scala di seta, La cambiale di matrimonio, L'occasione fa il ladro, La Italiana en Argel, La cenerentola, Il signor Bruschino</p>
IV	<p>Material didáctico: Auber, D-F.E., Fra Diavolo, Le domino noir, Les diamants de la couronne Bellini, V., I Capuleti e i Montecchi, La straniera, Adelson e Salvini, Bianca e Fernando Boieldieu, F-A. La Dame Blanche, Le Calife de Bagdad Donizetti, G., Don Pasquale, L'elisir d'amore, Il campanello di note, L'ajo nell'imbarazzo, Le convenienze ed inconvenienze teatrali, Betly, Il giovedì grasso... Weber, C.M, Abu Hassan</p>
V	<p>Material didáctico: Weber, C.M. Der Freischütz, Oberón, Euryanthe Mercadante, S. Il Giuramento, Orazi e Curiazi, Zaira, I Due Figaro. Verdi, G. Oberto, Aroldo, Stiffelio, Un giorno di regno, Il Corsaro, Luisa Miller, ...</p>
VI	<p>Wagner, R. Rienzi, Die Feen, Tannhauser, Lohengrin, O Holandés errante. Meyerbeer, G. Les Huguenots, L'Esule di Granata, Le Prophete. Offenbach, J. Les Brigands, La Perichole, Orphee aux enfers, La Belle Hélène Boieldieu, F-A. La Dame Blanche, Le Calife de Bagdad Halevy, J.F. La Juive Gounod, Ch. Faust, Romeo et Juliette, La colombe. Bizet, G. La Jolie fille de Perth, Les Pecheurs de perles, Dr. Miracle. Massenet, J. Manon, Herodiade, Le roi de Lahore</p>
VII	<p>Material didáctico: Puccini, G.: Edgar, Le Villi, Manon Lescaut, La Rondine, Suor Angelica, Gianni Schicchi, Il Tabarro,... Mascagni, P.: Cavalleria Rusticana, L'amico Fritz, Iris, Lodoletta, Zanetto. Leoncavallo, R.: La Boheme, Pagliacci, Zazá Cilea, F.: L'Arlesiana, Adriana Lecouvreur Giordano, U.: Siberia, Fedora, Andrea Chenier Catalani, A.: La Wally, Loreley</p>
VIII	<p>Material didáctico Strauss, R. Arabella, Der Rosenkavalier, Ariadne auf Naxos,... Falla, M. La vida Breve, El Amor Brujo Schönberg, A. Erwartung, Die Glückliche hand, Pierrot Lunaire Berg, A. Wozzeck Korngold, E.: Die Tote Stadt. Das Wunder der Heliane Janacek, L. Jenufa Wolf-Ferrari, E. Amelia al ballo, Il segreto di Susanna, Il Campiello Menotti, G.C. The Telephone, Amal and the night visitors, The old maid and the Thief Bernstein, L. Candide, Trouble in Tahiti Gershwin, G. Porgy & Bess Shostakovich, D. La Nariz. Poulenc, F. Dialogues des Carmélites Britten. B. Peter Grimes, Billy Budd, The little swepp, Albert Herring Prokofiev, S. O amor das tres laranxas, O Xogador</p>
REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS	
I	<p>Bukofzer, Manfred F, La Música en la época barroca: de Monteverdi a Bach. Alianza Editorial. Col Alianza música, Madrid, 2009 Rosen, Charles. El Estilo Clásico: Haydn, Mozart, Beethoven. Alianza Ed., Madrid, 1986</p>

	Downs, Philip G. La música clásica: la era de Haydn, Mozart, Beethoven. Akal Ed.,1998 Sadie, Stanley (ed.) . New Grove Dictionary of Opera (4Vols).. Londres. Grove Publications, 1998, Referencias y documentos web y Video/audio diversos
II	Rosen, Charles. El Estilo Clásico: Haydn, Mozart, Beethoven. Alianza Ed., Madrid,1986 Downs, Philip G. La música clásica: la era de Haydn, Mozart, Beethoven. Akal Ed.,1998 Sadie, Stanley (ed.) . New Grove Dictionary of Opera (4Vols).. Londres. Grove Publications, 1998, Referencias y documentos web y Video/audio diversos.
III	Leibowitz, R. Historia de la ópera, Taurus, Madrid 1990 Rossi della Riva, Giuseppe), Aclaraciones sobre la escuela italiana del "bel canto", Buenos Aires: Ricordi. 1955 Manén, Lucie , Bel Canto, F.Noetzel. 1986 Osborne, R. Rossini, Vergara, Barcelona 1988 Senici, E.,The Cambridge companion to Rossini, Cambridge University press 2004 Sadie, Stanley (ed.) . New Grove Dictionary of Opera (4Vols).. Londres. Grove Publications, 1998, Referencias y documentos web y Video/audio diversos
IV	Leibowitz, R. Historia de la ópera, Taurus, Madrid 1990 Rossi della Riva, Giuseppe), Aclaraciones sobre la escuela italiana del "bel canto", Buenos Aires: Ricordi. 1955 Manén, Lucie , Bel Canto, F.Noetzel. 1986 Osborne, Ch., The Bel canto operas, Methven, Londres 1994 Sadie, Stanley (ed.) . New Grove Dictionary of Opera (4Vols).. Londres. Grove Publications, 1998, Referencias y documentos web y Video/audio diversos
V	Leibowitz, R. Historia de la ópera, Taurus, Madrid 1990 Kimbell, David. Verdi in the age of the Italian romanticism.Cambridge Univ.Press.1985 Harwood, G.W.G.Verdi:A research and information guide.Routledge Music. 2012 Sadie, Stanley (ed.) . New Grove Dictionary of Opera (4Vols).. Londres. Grove Publications, 1998, Referencias y documentos web y Video/audio diversos
VI	Leibowitz, R. Historia de la ópera, Taurus, Madrid 1990 Barbier,P. Opera in Paris 1800-1850, Amadeus Press, 1995. Lacombe, H. les voies de l'opéra français au XIX siecle. Fayard, Paris, 1997 Millington, B.The New Grove Guide to Wagner and his operas. OUP United States.2006 Sadie, Stanley (ed.) . New Grove Dictionary of Opera (4Vols).. Londres. Grove Publications, 1998, Referencias y documentos web y Video/audio diversos
VII	Mallach, A. The Autumn of Italian Opera: From Verismo to Modernism, 1890-1915. Northeastern University Press., New England, 2007 Wilson, A.: The Puccini Problem: Opera, Nationalism, and Modernity . Cambridge University Press, Cambridge, 2007 Sadie, Stanley (ed.) . New Grove Dictionary of Opera (4Vols).. Londres. Grove Publications, 1998, Referencias y documentos web y Video/audio diversos
VIII	Morgan, R.P. La Música del S.XX, Akal ed. Madrid, 2000 Cooke, M. (ed.). The Cambridge Companion to Twentieth-Century Opera. Cambridge Univ. press. Cambridge, 2006 Sadie, Stanley (ed.) . New Grove Dictionary of Opera (4Vols).. Londres. Grove Publications, 1998, Referencias y documentos web y Video/audio diversos

Programación Docente de Repertorio con Instrumento de Tecla Acompañante I-IV

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA Repertorio con Instrumento de Tecla Acompañante (RITA)

ESPECIALIDADE	Interpretación								ITINERARIO	Guitarra, Percusión
CARÁCTER	Formación instrumental complementaria								TIPO DE CLASES	Individuais
DEPARTAMENTO	Departamento de Repertorio con Instrumentos de Tecla Acompañantes								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Seerino Manuel Ortiz Rey
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Severino Manuel Ortiz Rey
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	1
ETCS/ CUADRIMESTRE	-	-	-	-	1	1	1	1	Idiomas	Español, Galego, Inglés
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	José Agustín Candisano Mera				joseagustin@csmvigo.com					
	José Manuel Fernández González				josemanuelfernandez@csmvigo.com					
	Pablo Rodríguez Fernández				pablo.rodriguez@csmvigo.com					

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento das dimensións básicas da interpretación con acompañamento pianístico, aprofundando en repertorios específicos da propia especialidade instrumental. Comprensión da variedade de enfoques estilísticos e requerimentos asociados á interpretación que confiren a esta disciplina un carácter flexible e adaptable aos distintos instrumentos, á voz e aos estilos e tradicións interpretativas. Preparación adecuada para a interpretación en público.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas no cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Apoio da materia de Instrumento dos itinerarios de Interpretación/Guitarra e Interpretación/Percusión
TRANSVERSAIS	T3, T6, T13
XERAI	X2, X3, X11, X19, X21
ESPECÍFICAS	E11, E13, E14, E15, E10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
a. Coñecer as características estilísticas, estéticas e a tradición interpretativa das pezas para instrumento solista e orquestra máis salientables do itinerario instrumental que estea a cursar o/a estudante, coa supervisión e o apoio do/a pianista acompañante	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]
b. Desenvolver as técnicas de interpretación solista piano concertante ou con acompañamento da parte orquestral reducida a piano	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]
c. Practicar o repertorio a dúo con piano ou piano concertante, a través da redución da parte orquestral a acompañamento pianístico	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]
d. Interpretar en público o repertorio traballado nos ensaios, cunha calidade válida e amosando entidade artística	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]
e. Desenvolver a capacidade de traballo en grupo, de compromiso e optimización do esforzo	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]
f. Desenvolver a sensibilidade auditiva como medio para actuar sobre a calidade da interpretación	T [3, 6, 13] X [3] EI [1, 3, 4, 5]
g. Valorar a importancia do coñecemento tanto da parte instrumental/solista como da pianística/orquestral para acadar un resultado óptimo na interpretación	T [3, 13] X [3, 11] EI [1, 5]

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Práctica do repertorio con acompañamento pianístico asignado á materia de RITA		5
2. Desenvolvemento da audición interna aplicada á interpretación do repertorio con piano acompañante.	2.1. Audición polifónica 2.1.1. Discriminación das partes. 2.1.2. Audición do conxunto 2.2. Audición estrutural 2.2.1. Procesos armónicos 2.2.2. Procesos formais 2.2.3. Características da textura 2.3. Procedementos performativos 2.3.1. Interiorización do pulso e o tempo 2.3.2. Métrica e articulación 2.3.3. Sensibilidade e control do timbre 2.3.4. Independencia dos planos sonoros	5
3. Técnicas de interpretación	3.1. A atitude do solista na interpretación. 3.2. Xestualidade axeitada á comunicación da intención musical. 3.3. Interacción e reacción na interpretación a dúo. 3.4. Fluidez e permeabilidade agóxica entre os intérpretes. 3.5. Rigor na pulsión rítmica entre os intérpretes. 3.6. Diferenciación entre os roles solístico e camerístico. 3.7. Coñecemento profundo do texto musical na súa totalidade. 3.8. Estudo e coñecemento das diferenzas entre a parte orquestral orixinal e a súa redución na parte acompañante 3.9. Modos de ataque e articulación	5

4. Interpretación en público	1
Total de sesións por cuatrimestre	
16	

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases presenciais	14	-	14
Traballo persoal	-	15	15
Audición	1	-	1
Total de horas por cuatrimestre			30

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Avaliación continua mediante a observación e recollida de información pol@ docente do traballo realizado na aula	a. Amosar capacidade de compromiso, de traballo e de optimización do esforzo, de xeito que os ensaios sexan rendibles co fin de afrontar unha audición pública nunha data prefixada b. Evidenciar que se posúe a sensibilidade auditiva necesaria para controlar os seguintes parámetros, fundamentais na interpretación con piano acompañante: <ul style="list-style-type: none"> • Pulsación, ritmo e agónica • Articulación • Volume/Planos sonoros c. Seleccionar os modos de ataque e articulación que sexan coherentes coas demandas impostas polo piano e coas cualidades do repertorio traballado d. Utilizar e percibir a xestualidade que permita a comunicación fluida do impulso musical entre ambos intérpretes e. Manifestar capacidade de reacción, de adaptación e de rigor no mantemento do pulso e no tratamento rítmico, en función do repertorio traballado f. Aplicar con solvencia os recursos interpretativos adecuados ás características do repertorio (estilo, xénero) a partir dun coñecemento profundo do texto e en concreto da parte asignada ao piano	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5]	40%
Audición pública	Interpretación pública con piano acompañante o repertorio correspondente ao respectivo cuatrimestre da materia, coa debida corrección técnica, aplicando criterios estilísticos axeitados ao mesmo e amosando personalidade artística	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]	60%

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)

Avaliación continua mediante a observación e recollida de información pol@ docente do traballo realizado na aula	a. Amosar capacidade de compromiso, de traballo e de optimización do esforzo, de xeito que os ensaios sexan rendibles co fin de afrontar unha audición pública nunha data prefixada b. Evidenciar que se posúe a sensibilidade auditiva necesaria para controlar os seguintes parámetros, fundamentais na interpretación con piano acompañante: <ul style="list-style-type: none"> • Pulsación, ritmo e agónica • Articulación • Volume/Planos sonoros c. Seleccionar os modos de ataque e articulación que sexan coherentes coas demandas impostas polo piano e coas cualidades do repertorio traballado	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5]	40%
--	---	---	-----

	<p>d. Utilizar e percibir a xestualidade que permita a comunicación fluída do impulso musical entre ambos intérpretes</p> <p>e. Manifestar capacidade de reacción, de adaptación e de rigor no mantemento do pulso e no tratamento rítmico, en función do repertorio traballado</p> <p>f. Aplicar con solvencia os recursos interpretativos adecuados ás características do repertorio (estilo, xénero) a partir dun coñecemento profundo do texto e en concreto da parte asignada ao piano</p>		
Audición pública	Interpretación pública con piano acompañante o repertorio correspondente ao respectivo cuadrimestre da materia, coa debida corrección técnica, aplicando criterios estilísticos axeitados ao mesmo e amosando personalidade artística	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]	60%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Audición pública	Interpretación pública con piano acompañante o repertorio correspondente ao respectivo cuadrimestre da materia, coa debida corrección técnica, aplicando criterios estilísticos axeitados ao mesmo e amosando personalidade artística	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]	100%
EXTRAORDINARIA			
Audición pública	Interpretación pública con piano acompañante o repertorio correspondente ao respectivo cuadrimestre da materia, coa debida corrección técnica, aplicando criterios estilísticos axeitados ao mesmo e amosando personalidade artística	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]	100%
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			
7. Alumnado con necesidades educativas especiais			
DESCRICIÓN		CRITERIOS E PAUTAS	
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.		Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.	
8. Bibliografía, materiais e documentos			

Programación Docente de Repertorio con Instrumento de Tecla Acompañante I-VI

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA Repertorio con Instrumento de Tecla Acompañante (RITA)

ESPECIALIDADE	Interpretación								ITINERARIO	Piano
CARÁCTER	Formación instrumental complementaria								TIPO DE CLASES	Individuais
DEPARTAMENTO	Departamento de Repertorio con Instrumentos de Tecla Acompañantes								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Severino Manuel Ortiz Rey
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Severino Manuel Ortiz Rey
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	1
ETCS/ CUADRIMESTRE	-	-	1	1	1	1	1	1	Idiomas	Español, Galego, Inglés
DOCENTES	NOME E APELIDOS					MAIL/TEL/WEB				TITORÍA
	Pablo Rodríguez Fernández					pablo.rodriguez@csmvigo.com				
	José Agustín Candisano Mera					joseagustin@csmvigo.com				
	Lilián De Arredondo Cuéllar					liliandearredondo@csmvigo.com				
	Nelly Iglesias Ríos					niglesiasrios@csmvigo.com				
	José Manuel Fernández González					josemanuelfernandez@csmvigo.com				

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento das dimensións básicas da interpretación con acompañamento pianístico, afondando en repertorios específicos da propia especialidade instrumental. Comprensión da variedade de enfoques estilísticos e requerimentos asociados á interpretación que confiren a esta disciplina un carácter flexible e adaptable aos distintos instrumentos, á voz e aos estilos e tradicións interpretativas. Preparación adecuada para a interpretación en público.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas no cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Apoio da materia de Instrumento do itinerario de Interpretación/Piano
TRANSVERSAIS	T3, T6, T13
XERAIS	X2, X3, X11, X19, X21

ESPECÍFICAS	EI1, EI3, EI4, EI5, EI10
--------------------	--------------------------

3. Obxectivos

DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
a. Coñecer as características estilísticas, estéticas e a tradición interpretativa das pezas para instrumento solista e orquestra máis salientables do itinerario instrumental que estea a cursar o/a estudante, coa supervisión e o apoio do/a pianista acompañante	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]
b. Desenvolver as técnicas de interpretación solista piano concertante ou con acompañamento da parte orquestral reducida a piano	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]
c. Practicar o repertorio concertante, a través da redución da parte orquestral a acompañamento pianístico	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]
d. Interpretar en público o repertorio traballado nos ensaios, cunha calidade válida e amosando entidade artística	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]
e. Desenvolver a capacidade de traballo en grupo, de compromiso e optimización do esforzo	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]
f. Desenvolver a sensibilidade auditiva como medio para actuar sobre a calidade da interpretación	T [3, 6, 13] X [3] EI [1, 3, 4, 5]
g. Valorar a importancia do coñecemento tanto da parte solista como a do acompañamento pianístico (parte orquestral) para acadar un resultado óptimo na interpretación	T [3, 13] X [3, 11] EI [1, 5]

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Práctica do repertorio con acompañamento pianístico asignado á materia de RITA		5
2. Desenvolvemento da audición interna aplicada á interpretación do repertorio con piano acompañante.	2.1. Audición polifónica 2.1.1. Discriminación das partes. 2.1.2. Audición do conxunto 2.2. Audición estrutural 2.2.1. Procesos armónicos 2.2.2. Procesos formais 2.2.3. Características da textura 2.3. Procedementos performativos 2.3.1. Interiorización do pulso e o tempo 2.3.2. Métrica e articulación 2.3.3. Sensibilidade e control do timbre 2.3.4. Independencia dos planos sonoros	5
3. Técnicas de interpretación	3.1. A atitude do solista na interpretación.	5

	3.2. Xestualidade axeitada á comunicación da intención musical. 3.3. Interacción e reacción na interpretación a dúo. 3.4. Fluidez e permeabilidade agóxica entre os intérpretes. 3.5. Rigor na pulsión rítmica entre os intérpretes. 3.6. Coñecemento profundo do texto musical na súa totalidade. 3.7. Estudo e coñecemento das diferenzas entre a parte orquestral orixinal e a súa redución na parte acompañante	
4. Interpretación en público		1
Total de sesións por cuatrimestre		16

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases presenciais	14	-	14
Traballo persoal	-	15	15
Audición	1	-	1
Total de horas por cuatrimestre			30

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Avaliación continua mediante a observación e recollida de información pol@ docente do traballo realizado na aula	a. Amosar capacidade de compromiso, de traballo e de optimización do esforzo, de xeito que os ensaios sexan rendibles co fin de afrontar unha audición pública nunha data prefixada b. Evidenciar que se posúe a sensibilidade auditiva necesaria para controlar os seguintes parámetros, fundamentais na interpretación con piano acompañante: <ul style="list-style-type: none"> • Pulsación, ritmo e agóxica • Articulación • Volume/Planos sonoros c. Seleccionar os modos de ataque e articulación que sexan coherentes coas demandas impostas polo piano e coas cualidades do repertorio traballado d. Utilizar e percibir a xestualidade que permita a comunicación fluida do impulso musical entre ambos intérpretes e. Manifestar capacidade de reacción, de adaptación e de rigor no mantemento do pulso e no tratamento rítmico, en función do repertorio traballado f. Aplicar con solvencia os recursos interpretativos adecuados ás características do repertorio (estilo, xénero) a partir dun coñecemento profundo do texto e en concreto da parte asignada ao piano	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5]	40%
Audición pública	Interpretación pública con piano acompañante o repertorio correspondente ao respectivo cuatrimestre da materia, coa debida corrección técnica, aplicando criterios estilísticos axeitados ao mesmo e amosando personalidade artística	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]	60%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Avaliación continua mediante a observación e recollida de	a. Amosar capacidade de compromiso, de traballo e de optimización do esforzo, de xeito que os ensaios sexan rendibles co fin de afrontar unha audición pública nunha data	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21]	40%

información pol@ docente do traballo realizado na aula	<p>prefixada</p> <p>b. Evidenciar que se posúe a sensibilidade auditiva necesaria para controlar os seguintes parámetros, fundamentais na interpretación con piano acompañante:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pulsación, ritmo e agónica • Articulación • Volume/Planos sonoros <p>c. Adecuar con destreza a afinación do instrumento ao marco sonoro imposto polo piano</p> <p>d. Seleccionar os modos de ataque e articulación que sexan coherentes coas demandas impostas polo piano e coas cualidades do repertorio traballado</p> <p>e. Utilizar e percibir a xestualidade que permita a comunicación fluida do impulso musical entre ambos intérpretes</p> <p>f. Manifestar capacidade de reacción, de adaptación e de rigor no mantemento do pulso e no tratamento rítmico, en función do repertorio traballado</p> <p>g. Aplicar con solvencia os recursos interpretativos adecuados ás características do repertorio (estilo, xénero) a partir dun coñecemento profundo do texto e en concreto da parte asignada ao piano TODAS agás E10</p>	EI [1, 3, 4, 5]	
Audición pública	Interpretación pública con piano acompañante o repertorio correspondente ao respectivo cuadrimestre da materia, coa debida corrección técnica, aplicando criterios estilísticos axeitados ao mesmo e amosando personalidade artística	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]	60%

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)

Audición pública	Interpretación pública con piano acompañante o repertorio correspondente ao respectivo cuadrimestre da materia, coa debida corrección técnica, aplicando criterios estilísticos axeitados ao mesmo e amosando personalidade artística	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]	100%
------------------	---	---	------

EXTRAORDINARIA

Audición pública	Interpretación pública con piano acompañante o repertorio correspondente ao respectivo cuadrimestre da materia, coa debida corrección técnica, aplicando criterios estilísticos axeitados ao mesmo e amosando personalidade artística	T [3, 6, 13] X [2, 3, 11, 19, 21] EI [1, 3, 4, 5, 10]	100%
------------------	---	---	------

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REPERTORIO ORIENTATIVO

2º curso

RITA I

MOZART, W. A. 1º andamento do Concerto nº 12 en La M, KV 144

BEETHOVEN, L. van. 1º andamento do Concerto nº 1 en Do M, Op. 15

RITA II

MOZART, W. A. 2º andamento do Concerto nº 12 en La M, KV 144

BEETHOVEN, L. van. 2º andamento do Concerto nº 1 en Do M, Op. 15

3º curso

RITA III

MOZART, W. A. 1º andamento do Concerto nº 9 en La M, KV 271

BEETHOVEN, L. van. 1º andamento do Concerto nº 2 en Sib M, Op. 19

RITA IV

MOZART, W. A. 2º andamento do Concerto nº 9 en La M, KV 271

BEETHOVEN, L. van. 2º andamento do Concerto nº 2 en Sib M, Op. 19

4º curso

RITA V

MOZART, W. A. 3º andamento do Concerto nº 12 en La M, KV 144 ou o Concerto nº 12 completo (se non se interpretou en algún dos cuadrimestres anteriores).

BEETHOVEN, L. van. 3º andamento do Concerto nº 1 en Do M, Op. 15 ou o Concerto nº 1 completo (se non se interpretou nalgún dos cuadrimestres anteriores).

RITA VI

MOZART, W. A. 3º andamento do Concerto nº 9 en La M, KV 271 ou o Concerto nº 9 completo (se non se interpretou nalgún dos cuadrimestres anteriores).

BEETHOVEN, L. van. 3º andamento do Concerto nº 2 en Sib M, Op. 19 ou o Concerto nº 2 completo (se non se interpretou nalgún dos cuadrimestres anteriores).

ACLARACIÓN CON RESPECTO AO REPERTORIO CUADRIMESTRAL

No caso de non asistir ás clases individuais e non ter consensuado o repertorio co/a docente da materia, o/a alumno/a disporá de dúas alternativas:

- a) Solicitar na Secretaría do centro a aprobación do repertorio a presentar en audición pública, mediante escrito dirixido á xefatura do Departamento de Piano, con alomenos dous meses de antelación á data da audición;
- b) Elixir algunha das opcións achegadas, para o cuadrimestre correspondente da materia, no apartado de «Repertorio orientativo» recollido no apartado 8 da presente programación docente.